

Orde van dienst op zondag 25 augustus 2019

De Regenboog, aanvang 10:00 uur

Voorganger : Wil Bettenhausen - Baak, Zoetermeer

Lector : Petra Vossegat - de Bruin

Organist : Gerard Baak

Collectes - Missionair werk

- Wijkwerk

- Wijkbegroting

Orgelmuziek

Welkom en mededelingen

Moment van inkeer

U mag gaan staan

Aanvangslied: 'Ik sla mijn ogen op en zie'

Psalm 121: 1

Groet en bemoediging

Drempelgebed

Heer zie ons aan. Hier in de kerk en thuis met ons verbonden.

Keer u naar ons toe God

en ontwijk ons niet, als wij U zoeken in ons gebed en lied.

Want als wij U uitspreken en noemen bij Uw naam,

dan is dat toch uit kracht van de belofte

dat U dichtbij zal zijn voor allen die u roepen.

Amen.

Vervolg aanvangslied: 'Uw wank'le voeten zet Hij vast'

Psalm 121: 2

U mag gaan zitten

In memoriam dhr. Gerrit Schoonveld

Op vrijdag 3 augustus jl. is overleden Gerrit Schoonveld op de leeftijd van 98 jaar.

Geboren 6 december 1920 te Usquert in Groningen.

Gerrit woonde samen met zijn vrouw Coby Schoonveld-Boomsma pas een maand op hun nieuwe stekje in de Rozentuin toen hij onverwachts stierf.

Voor zowel Gerrit als Coby was dit huwelijk een tweede huwelijk. Als weduwe en weduwnaar, allebei na een huwelijk van meer dan 40 jaar, kwamen ze elkaar tegen op dansles. Die eerste dans in 1994 was het begin van 25 prachtige jaren met elkaar en met de dochter van Gerrit en de kinderen van Coby.

In zijn werkzame leven was Gerrit politiemans in Den Haag.

Op vrijdag 9 augustus jl. hebben we te midden van zijn gezin, familie en vrienden in een dankdienst voor zijn leven afscheid van hem genomen.

In de dienst stond Psalm 23 centraal. Die gaat het over de grazige weiden en de rustige wateren. Coby en Gerrit hebben ervaren dat God ook hen door die grazige weiden en rustige wateren heen geleid heeft.

In Psalm 23 zijn ook de laatste twee regels belangrijk geweest voor Gerrit:

'Ik zal in het huis des Heren verblijven, tot in lengte van dagen.'

Het huis des Heren, dat mogen we vertalen met: daar waar God woont, mensen noemen dat ook wel de hemel. Gerrit zelf sprak over emigreren.

Emigreren is voor altijd. Emigreren is vertrekken naar het voor jou Beloofde land. Een land waar het goed toeven is. Emigreren is voor degene die achter blijven, die uitzwaaien, moeilijk. Want zie je elkaar wel terug?

Dat nu is een kwestie van geloof: Gerrit en Coby waren ervan overtuigd dat ze elkaar daar in het Beloofde Land, weer terug zullen zien.

Wij hebben de dienst afgesloten met het lied: "We'll meet again"...

Dat het geloof van en de mooie herinneringen aan Gerrit, Coby, de kinderen, klein en achterkleinkinderen mag bemoedigen en sterken nu zij hun man, vader, opa en oude opa hebben moeten uitzwaaien voor zijn laatste reis.

Ik vraag nu of Coby naar voren willen komen om een steen met de naam van Gerrit te leggen in de gedenkhoek.

Een witte steen want de apostel Johannes belooft in het boek Openbaringen aan de gemeente van Pergamum:

Wie overwint, zal een witte steen krijgen waarop een nieuwe naam staat die niemand kent, behalve degene die het ontvangt.

Zo worden wij allen eraan herinnerd dat Gerrit Schoonveld rust en vrede heeft gevonden bij God, in het licht van Christus.

Ik vraag u te gaan staan

Steentje naar de hoek brengen. Familie legt hem neer.

Ondertussen orgelspel Lied 23b: 'De Heer is mijn herder'

Inleiding op de viering

De viering gaat over **vertrouwen**. Psalm 121 en de brief van Paulus aan de gemeente in Rome.

Psalm 121 is de leidraad van vanmorgen. We hebben het lied gezongen aan het begin. We gaan het straks lezen en ook gedeeltelijk weer zingen. Op deze manier proeven we het lied. Met aandacht. Lezend, zingen en biddend.

Wij roepen God om ontferming en sluiten hierbij aan door het zingen van Lied 413: 3

Kyrie

In ons Kyrie roepen wij de Heer aan voor al de mensen groot en klein in wiens leven vertrouwen zo beschaamd wordt

Heer, wij roepen tot U

Voor de kinderen die door een liefdeloze en onderdrukkende opvoeding geen kans krijgen om een basisvertrouwen in het leven te ontwikkelen.

Voor volwassenen die door geestelijk of lichamelijk geweld van een partner het vertrouwen in een ander mens verliezen door het verraad en ontkenning van hun waardevol mens-zijn.

Heer, ontferm U

Wij roepen tot U voor slachtoffers van het geweld dat in de wereld is. Soms zomaar op straat waar je net toevallig loopt, in burgeroorlogen waar voormalige burens en vrienden jouw leven niet meer belangrijk vinden.

Voor de mensen die in het grote wereldspel om macht, geld en land als een pionnetje heen en weer geschoven worden of zelf op de vlucht slaan. Mensen die soms niemand hebben die ze werkelijk vertrouwen.

Heer, ontferm U

Wij roepen tot u voor de mens die zo geslagen is door het leven dat het zo moeilijk is om het vertrouwen in Gods liefde vast te houden.

Voor de mens wanhopig op zoek naar een hand die in vertrouwen vastgehouden kan worden

Zo bidden wij zingend: 'Heer, ontferm U'

We zingen: 'Heer, ontferm u over ons'

Lied 413: 3

Wij willen ook God danken in ons lied omdat we vertrouwen dat Hij naar ons mensen omziet.

Loflied: 'Grote God, wij loven U'

Lied 413: 1 en 2

Gebed om de Heilige Geest

God, wij willen naar uw woord luisteren en U met hart en ziel aanbidden en danken.

Wij bidden U kom met Uw Geest in ons midden en in ons eigen hart.

Open ons daarvoor en help ons los te laten wat zich daartussen wil wringen.

Laat de woorden als muziek in onze oren klinken en als balsem op onze ziel zijn.

Kom Geest van God maak onze harten open dat Christus in ons woning vindt.

Amen.

1ste Schriftlezing: Psalm 121

afgewisseld met het zingen van Psalm 121a 'Mijn hulp komt van God'
(door voorganger)

2de Schriftlezing: Romeinen 8: 31 - 39

(door lector)

We zingen: 'Morgenglans der eeuwigheid'

Lied 213: 1 en 2

Overdenking: Psalm 121 'Vertrouwen'

Gemeente van onze Heer Jezus Christus

Wij zijn vanmorgen onze viering begonnen met een belijdenis.

"Mijn hulp komt van de Heer die hemel en aarde gemaakt heeft"

Daarmee is de toon gezet, het vertrouwen uitgesproken.

Er is, denk ik, geen Bijbelgedeelte zo vaak gelezen in bepaalde situaties dan Psalm 121. Aan een ziekbed, in een rouwdienst, maar ook in vreugdevolle gebeurtenissen zoals een huwelijk. Een lied van vertrouwen is het, vertrouwen in de bewaring van God. **'Waar komt mijn hulp vandaan?'**, van de HERE, de wachter van Israël, die sluimert noch slaapt... Een prachtig lied.

Toch lees ik het ook wel eens met aarzeling, durf ik halverwege nauwelijks verder te gaan. **'Hij zal niet toelaten dat uw voet wankelt'** - ja maar, hoor eens, deze mensen zijn keihard gevallen, **'De HERE is uw Wachter'** - maar Hij heeft blijkbaar, toen die ziekte mij of mijn geliefde trof, toch even niet goed opgelet. **'De zon en de maan zullen u niet steken'** - Maar zoveel andere enge, nare dingen staken wel, en hard ook! **'De HERE zal u bewaren voor alle kwaad'** - Hoe kun je dat lezen bij een gezin waar de vader door een inbreker werd vermoord. **Nee, wat gezongen wordt lijkt in strijd met alles wat wij zien.** Het gaat dwars tegen de ervaring van zoveel mensen in. De Wachter van Israël sluimert niet?.

Psalm 121 is bepaald geen gemakkelijke Psalm. Al ben je in eerste instantie geneigd te denken van wel. Een mooie tekst waar je warme dingen over kunt zeggen, bemoedigen en troost uit kan halen. En uit ervaring weet ik dat het gelukkig ook zo kan werken, maar lang niet altijd. **Je kunt ook agressief worden van zo'n mooie Psalm...** Misschien halen we hem wel eens te makkelijk aan in moeilijke omstandigheden.

Werkt zo'n lied dan misschien wel goed als een soort algemeen motto bij het begin van een nieuwe dingen zoals een huwelijk? Begin maar met goed vertrouwen, want de Here zal jullie bewaren voor alle kwaad! **Echt waar? Wijst de praktijk niet anders uit?** En er hoeft maar dit te gebeuren of van dat vertrouwen is helemaal niets meer over. Weg, ingehaald door de realiteit van het leven, die zo hard kan zijn.

Maar hoe kunnen we Psalm 121 dan wel verstaan, lezen of liever. Want zo is hij bedoelt. We kijken opnieuw naar dit lied in zijn oorsprong.

Psalm 121 is een bedevaartslied, één uit een serie van vijftien liederen, de Psalmen 120 - 134. Die liederen werden gezongen door de pelgrims die Jeruzalem in- en uitgingen. **Ze maakten deel uit van de tempelliturgie bij de grote feesten.** En dat geeft zo'n lied meteen een heel eigen karakter. Aan pelgrims, mensen die er hartstochtelijk naar verlangd hadden om God in zijn tempel te ontmoeten, wordt verkondigd dat deze God werkelijk te vertrouwen is.

Psalm 121 hoort thuis aan het einde van zo'n feest. Het is een afscheidslied uit de tempelliturgie. De pelgrims staan op het punt de terugtocht te beginnen. Dan roept één van hen uit: "Ik hef mijn ogen op naar de bergen. Vanwaar zal mijn **hulp** komen?" **Het kan een bange vraag zijn.** Rondom Jeruzalem zijn bergen. En die bergen zijn vol gevaren: smalle paden, struikrovers en de stukken wildernis waar je door moet, verzengende hitte,... Hoe kom je veilig thuis?

"Vanwaar zal mijn hulp komen?" Het kan ook een **onzekere vraag** zijn. Op al die berghoogten worden goden aanbeden, de goden van het oude land, het oude Kanaän. Goden in menigte. **Waar komt mijn hulp vandaan? Op welke god moet ik nu vertrouwen?**

Het kan een gekke vraag lijken, zo vlak na een feest voor Israëls God, maar zo gek nu ook weer niet. In een samenleving vol goden, vol religies, kun je zomaar in verwarring raken. Dat moet ons niet vreemd in de oren klinken. Aan de ene kant is er ontkerkelijking. Mensen maken zich los uit het kerkelijk verband. Aan de andere kant schieten allerlei zingevingsgroepjes als paddenstoelen op uit de grond. Soms **religieus getint, op de natuur afgestemd, op de kosmos of op de innerlijke mens**. Wie zichzelf wil ontdekken of ontplooiën kan werkelijk wel ieder weekend een of andere belevingscursus doen. Je kan je hulp natuurlijk ook nog heel ergens anders vandaan halen. Uit drugs of drank of uit je allesbeheersende werk of hobby.

Waar komt mijn hulp vandaan?, vraagt de pelgrim. En de priester antwoordt. "Mijn hulp is van de HERE die hemel en aarde gemaakt heeft...",

Het antwoord van de priesters klinkt persoonlijk: 'mijn hulp'. Maar, voor alle duidelijkheid, het is meer dan een eigen ervaring die hij nu ook aan anderen wil op dringen. Dat werkt toch niet...

Wat een ander heeft ervaren, ervaar wij nog niet zo. Integendeel zelfs, zo'n persoonlijk verhaal van iemand anders over hoe geweldig God wel is, en hoe groot zijn hulp, kan je knap onzeker maken. Waarom ervaar ik dat dan niet?...

Nee, die priester motiveert zijn antwoord aan de pelgrim wel degelijk.

Liefst vijf keer noemt hij in deze Psalm de godsnaam: HEER. En deze HEER is de God van het verbond, de God van Abraham en Sara, Izaäk en Rebecca, Jacob, Rachel en Lea.

De pelgrim wordt niet gevraagd zomaar op een God te vertrouwen, wie niet waagt die niet wint. Nee, de HEER. Dat is de God van de uittocht uit Egypte, de God die zijn volk naar het Beloofde Land heeft geleid, dwars door de woestijn. De God die zich door zijn daden heeft laten kennen als de Betrouwbare.

Wij als christengemeente mogen daar aan voegen: Hij is de God van Jezus Christus, de God van Pasen, van leven dwars door de dood heen... En zoals Paulus het zegt er is werkelijk niets wat ons zou kunnen scheiden van de liefde van God die Hij ons in Jezus Christus heeft gegeven.

Het is de betrouwbare God waar de priester van zingt.

Die HERE is als een schaduw aan je rechterhand

Soms moet je wel eens lachen als je ziet hoe kinderen proberen te ontsnappen aan hun eigen schaduw. Ze draaien in het rond, beginnen te rennen, staan dan weer stil om te kijken of die vreemde figuur op de grond nu eindelijk verdwenen is. Maar hij gaat niet weg. Waar je ook gaat of staat, je schaduw gaat met je mee. Zo is God. Hij laat je niet in de steek.

De Heer die Hemel en aarde gemaakt heeft is je hulp, zingt de priester in het **begin van het lied**.

Hij waakt over je leven en houdt de wacht over je komen en gaan van nu tot in eeuwigheid, **is zijn zegenbede aan het eind**.

Dit lied gaf de pelgrims vertrouwen om op pad te gaan, wetend dat de weg niet gemakkelijk was.

Dit lied mag ons pelgrims van deze tijd ook vertrouwen geven.

En u weet hoe dat gaat. Soms heb je dat ook echt, voel je je sterk in je geloof, maar je bent het ook zomaar weer kwijt. Dan twijfel je aan alles. En daar heb je soms alle redenen toe... Zo deint je vertrouwen op en neer met de golven van het leven.

Maar er is meer te zeggen: je kunt je vertrouwen ook voeden, je geloof de kans geven te hechten. Geloven is niet alleen een goed gevoel hebben, een zaak van emotie.

Geloven heeft ook met je denken te maken, met luisteren naar de verhalen die opgeschreven staan.

Verhalen die je vertellen waarom het zo de moeite waard is in de God van Israël te geloven, verhalen die je vertellen over die vreemde Messias Jezus, gekomen om ons leven te delen, te dragen.

Verhalen die vertellen van omkeer, van vergeving van steeds opnieuw mogen beginnen.

Het geloof heeft om te kunnen **leven** ervaring en emotie nodig, maar om te kunnen **overleven** de ondersteuning van kennis en gesprek met elkaar, van gebed en lied.

Vertrouwen. Maar waar vertrouw je dan op? Nu, in ieder geval niet op onkwetsbaarheid of iets dergelijks. Zo is Psalm 121 ook niet bedoeld. Het is een pelgrimslied. Een lied van mensen die, net als wij, na de oase van de liturgie, van het soms even Gods nabijheid ervaren, weer op pad moeten. De pelgrim van weleer en wij beschikken niet over een legertje beschermengelen. En dat is zo nu en dan knap lastig... En toch gaan we, net als de pelgrims voort. **Omdat we vertrouwen dat God met ons gaat.**

Helpt dit geloof dit vertrouwen in ons dagelijks leven?

Ja, ik geloof van wel. Omdat je zo bewaard wordt voor cynisme, voor moedeloosheid.

Omdat je het aandurft te blijven leven met een visioen, met een droom: **het leven is zinnvol**, het gaat toe naar de toekomst van Gods rijk van vrede en recht.

Twijfel zal er blijven, zeker weten... Maar het geloof hoeft zich niet aan die twijfel gewonnen te geven. Door de twijfel heen mogen we vertrouwen dat niets ons zal kunnen scheiden van de liefde van God.

En deze liefde mogen wij dagelijks delen met elkaar. Hier dichtbij in deze gemeente en de mensen waar mee we leven en ver weg waar om onze liefde wordt gevraagd.

Amen.

Meditatief orgelspel

We zingen: 'Laat uw heil'ge liefdegloed'

Lied 213: 3, 4 en 5

Inzameling van de gaven

Aandacht voor het startweekend

Gebeden

Heer wij willen U danken dat de echo van woorden zolang geleden uitgesproken ons nog bereiken. Woorden van eeuwigheidswaarde.

Heer wij danken U voor woorden van vandaag door mensen om ons heen uitgesproken die ons willen troosten en bemoedigen.

Wij danken voor de daden die mensen doen en daardoor misschien nog meer laten zien van liefde dan woorden kunnen zeggen.

Heer ons leven is als de pelgrims van vroeger. We kennen een diep verlangen naar U. We ervaren hoogtepunten in het leven, er is blijdschap, muziek en zang. We kennen ook de dieptepunten, als het leven zwaar is. Als het lijkt of we in de woestijn zijn en geen oase kunnen vinden. Heer wij smeken U: houdt dan de wacht in ons leven zoals is beloofd.

Heer wij danken dat er zoveel mensen zijn die het er niet bij laten zitten als ze onrecht zien om zich heen. Onrecht in het groot verband of onrecht voor de enkeling.

Wij bidden voor mensen op zoveel plaatsen in de wereld in die in moeite en angst en onzekerheid leven. Wij bidden voor de mensen die het vertrouwen totaal verloren hebben in mensen en in U.

Zegen de mensen die soms in gevaarlijke omstandigheden blijven zoeken naar mogelijkheden om het leven van de naaste weer glans te geven.

Wij bidden U voor elkaar. Hier bijeen in de kerk of thuis met ons verbonden. Gemeente. Laat de liefde en openheid voor U en elkaar groeien.

Wij bidden voor de familie van Gerrit Schoonveld. Voor Coby die nu alleen verder moet in haar nieuwe woonomgeving. Heer help haar en het gezin te blijven in de dankbaarheid die zij voelen voor het leven van deze man, vader en opa die leefde in vol vertrouwen op U.

Heer wij zochten U met woorden wij willen U zoeken in stilte. Kom ons tegemoet als wij ons hart voor u openstellen.

Stilte

In verbondenheid met christenen over heel de wereld bidden wij:

Onze Vader...

U mag gaan staan

Slotlied: 'Heb dank, o God van alle leven'

Lied 315: 1 en 2

Heenzending en zegen

afgesloten met het zingen van het 'Amen'